

Piet Prins

**Snuf en de jacht op
Vliegende Volckert**

δ

1

Wat oude Tinus vertelde

Het was een prachtige voorjaarsdag.

De slootkanten waren geel van de dotterbloemen en het zachte grastapijt van de weilanden was bespikkeld met de bonte kleuren van allerlei wilde bloemen.

Tom Sanders fietste fluitend van de stad naar huis.

Hij genoot van het prachtige weer en niet minder van het vooruitzicht dat hij een paar dagen pinkstervakantie zou hebben.

Tom had een tijd van hard werken achter de rug.

De hele winter had de school al zijn aandacht opgeëist, zodat er voor ontspanning eigenlijk geen tijd overbleef.

Vooraf niet voor degenen die van buiten de stad kwamen en tweemaal daags nog een lange fietstocht naar en van school moesten maken.

's Middags at hij een boterham in de stad en 's avonds, als hij thuis kwam, viel hij, hongerig als een wolf, op de maaltijd aan die moeder op tafel zette.

Het was een natte, gure winter geweest.

Soms was Tom met de bus naar school gegaan, maar meestal had hij toch maar de fiets genomen, al liep hij dan kans doornat te worden.

Door dit alles was er de laatste maanden van wandelen en spelen met Snuf weinig gekomen.

Maar gelukkig was nu de sombere winter voorbij.

De zon scheen heerlijk, er waaide een warme wind uit het zuiden en alles stond in volle bloei.

En tot zijn grote vreugde had hij zojuist pinkstervakantie gekregen! Nu zou hij weer kunnen stoeien met zijn trouwe hond, die hem zo smekend aan kon kijken als hij 's avonds huiswerk zat te maken. Hij zou er weer met zijn vrienden Karel en Bertus en met Ina en Mirjam op uit kunnen trekken. Wie weet wat voor avonturen ze zouden beleven! Bij de gedachte hieraan begon hij nog wat harder te trappen om maar gauw thuis te zijn.

Na een kwartiertje fietsen was het dorp bereikt waar hij woonde.

Helemaal aan de rand van het dorp stond de molen van Van Doorn. Tom fietste het erf op om te kijken of zijn vriend Karel, die op een andere school zat, al thuis was gekomen.

Toen hij bij de huisdeur afstapte, kwam Karel al naar buiten rennen.

„Heerlijk, Tom, vakantie!” riep hij uitgelaten.

Tom lachte. „We moeten er vanavond maar gelijk op uit,” vond hij. „Zou jij na het avondeten nog wel weg mogen? Dan gaan we nog even naar Bertus.”

Bertus Verhoef was hun gemeenschappelijke vriend. De boerderij van zijn vader, Vredehoeve, lag ver weg het veld in, aan de rand van de rivier.

„Ik zal het even vragen,” zei Karel, terwijl hij vlug naar binnen glipte.

Een ogenblik later kwam hij met een stralend gezicht weer buiten.

„Het mag, als we niet te laat thuiskomen.”

„Mooi,” zei Tom. „Ik zal van thuis ook wel mogen. Dan kom ik gelijk na het eten met Snuf bij je.”

Hij sprong weer op zijn fiets, zwaaide nog een groet naar Karel en zette er meteen een flinke vaart in. Zo bereikte hij al gauw Welgelegen, het mooie landhuis van zijn ouders.

Het gezin stond op het punt aan tafel te gaan.

Tom waste zijn handen en schoof aan.

Snuf ging naast zijn stoel liggen met zijn kop op de voorpoten.

Ina en Mirjam, die nog naar de lagere school gingen, waren erg jaloers dat Tom pinkstervakantie had en zij niet. Maar Tom beweerde met een eigenwijs gezicht dat kinderen van de gewone school geen behoefte aan vakantie hadden, omdat ze toch bijna niets uitspookten!

„Poeh, meneer de student! Alsof ze op die school van jou zoveel doen!” zei Ina verontwaardigd en ook Mirjam zat al klaar voor een tegenaanval.

Maar vader maakte een einde aan het gekibbel en moeder leidde het gesprek in andere banen door naar de belevenissen op school te vragen.

Na het bijbellezen en danken vroeg Tom of hij nog even weg mocht.

Vader knikte. „Goed, als je maar niet te laat thuiskomt. Ik gun je graag veel vrijheid in je vakantie, als je er maar geen misbruik van maakt.”

Ina en Mirjam probeerden nog even of ze

mee mochten, maar daar kwam niets van in.

Zij mochten nog een poosje in de tuin spelen.

Zo trokken Tom en Snuf er even later samen op uit. De prachtige herdershond was uitgelaten van blijdschap dat zijn baasje eindelijk weer eens met hem op stap ging. Hij holde in het rond en maakte de gekste sprongen. Soms rende hij plagerig achter een poes of een paar kippen aan, puur uit speelsheid, want Tom had hem allang geleerd om alle huisdieren met rust te laten.

„Kalm aan Snuf! En geen gekke dingen uithalen!” zei de jongen.

Onmiddellijk kalmeerde de hond wat, al bleek duidelijk dat hij zijn blijdschap over de wandeling bijna niet op kon.

Toen ze de molen bereikten, stond Karel al op hen te wachten en opgewekt sloegen ze met z'n drieën het pad door de velden in dat naar Vredehoeve leidde. Hier in het vrije veld kon Snuf ongehinderd hollen en draven zo hard als hij wilde. De jongens moedigden hem zelfs aan door stokken en stenen weg te gooien die dan door de hond werden teruggebracht.

Het was prachtig weer. De zon stond nu al laag aan de hemel en wierp een glans over de weilanden, over het donkere bos in de verte en over het grote moeras aan hun linkerhand.

„Luister!” zei Karel ineens. „Daar wordt geschoten!” Tom had de knal ook gehoord. Ze stonden even stil om te luisteren. Weer klonken twee gewerschoten, vlak na elkaar.

„Het komt uit het moeras,” zei Tom.

„Zeker een jager die op eendenjacht is,” meende Karel.

Tom haalde zijn schouders op.

„Ik denk eerder dat het een stroper is,” zei hij.

„Ik geloof niet eens dat er tegenwoordig op eenden gejaagd mag worden. In elk geval had vroeger alleen de oude Klaas van den Brink maar toestemming om in het moeras te jagen en die is al een paar jaar dood.”

Ze liepen weer verder en waren de gewerschoten al bijna vergeten, toen ze dwars door de weilanden een man zagen aankomen. De man had de beide jongens blijkbaar ook gezien en wenkte hen dat ze moesten blijven staan.

„Wie is dat?” vroeg Karel verbaasd.

Tom keek eens aandachtig.

„Ik geloof dat het Grevendonk is, de jachtopziener,” zei hij.

Toen de man dichterbij kwam, bleek al snel dat Tom gelijk had. Het was de jachtopziener, maar hij zag er vreselijk bemodderd uit.

Blijkbaar was Grevendonk nogal opgewonden. Hij gunde zich nauwelijks tijd om de jongens te groeten en vroeg onmiddellijk: „Hoe lang zijn jullie hier al in het veld?”

„Nog niet zo heel lang,” zei Tom.

„We komen rechtstreeks van de molen en zijn op weg naar Vredehoeve.

„Heb je ook een man met een geweer gezien?” vroeg de jachtopziener verder.

De jongens antwoordden ontkennend.

Ze hadden intussen Grevendonk goed kunnen bekijken. Hij zat onder de modder, zelfs zijn gezicht en handen.

„Bent u in het moeras gevallen?” vroeg Karel.

De jachtopziener knikte met een nors gezicht.

„Zoiets brutaals heb ik nog nooit meegemaakt,”
barstte hij los.

„Ik loer nu al een paar dagen op een stroper,
die zich hier in de buurt van het moeras ophoudt om
eenden te schieten. Het moet een vreemdeling zijn,
maar het moeras schijnt hij toch op zijn duimpje
te kennen. Vanavond dacht ik hem te pakken
te hebben. Hij had een paar eenden geschoten
en ik hoopte hem ongezien te kunnen naderen.
Maar die kerel schijnt ogen achter en voor te hebben.
Hij draaide zich ineens om, richtte het geweer
op mij en loste een schot. De kogel vloog vlak
langs mijn oren. Het moet een scherpschutter zijn,
want het schot werd van grote afstand gelost.”

„En toen?” vroeg Tom vol spanning.

Er kwam een grimmige trek op het gezicht
van Grevendonk.

„Wel,” zei hij, „ik laat me door zo'n kogel
niet afschrikken en ging de kerel achterna.

Aan de rand van het moeras verdween hij plotseling
achter een paar bosjes. Ik hield me gedekt om
niet te worden neergeschoten, want die vent was
tot alles in staat. Maar even later zag ik hem
weer opduiken en toen gebeurde er wat vreemds.
Hij liep door het moeras op een plaats waar
naar mijn beste weten helemaal geen pad is.
Ik holde hem achterna en toen ik bij de rand van
het moeras was gekomen, probeerde ik het pad
ook te vinden. Ik zag echter niets dat er op leek.
Die kerel liep vlug en moeiteloos tussen
de rietstengels door en was al een heel eind verder.
Het leek wel alsof hij geen gewicht had.

Ik heb toen nog een poging gedaan of de moerasgrond mij ook wilde houden maar ben daarbij voorover gevallen. Het zag er een ogenblik gevaarlijk uit, maar gelukkig kon ik de vaste grond nog bereiken. Toen ik me er weer uitgewerkt had, was de man verdwenen. Ik had gehoopt dat jullie hem hier van tevoren misschien gezien hadden, zodat ik een signalement van hem zou kunnen krijgen. Zelf ben ik niet dicht genoeg bij hem geweest om te weten hoe hij eruitziet.

Maar kom, ik ga verder. Die stroper krijg ik nog wel te pakken, anders is mijn naam geen Grevendonk.” Met een nors gezicht verdween de jachttopziener. Tom en Karel vervolgden met Snuf hun tocht naar de boerderij.

Ze zaten nog vol van wat Grevendonk hun verteld had en vroegen zich vooral af hoe het toch mogelijk was dat zo'n stroper zomaar over het gevaarlijke moeras kon lopen.

Toen ze bij Vredehoeve aankwamen, zagen ze dat Bertus op een bank voor de boerderij zat.

Naast hem zat Tinus Zwartemeer, die als vaste arbeider bij boer Verhoef werkte. Het was een man met grijs haar, die door iedereen 'oude Tinus' werd genoemd.

De jongens gingen naast hem op de bank zitten. Ze vergaten helemaal het doel waarvoor ze eigenlijk gekomen waren, maar begonnen gelijk vol vuur te vertellen van het avontuur dat de jachttopziener had beleefd.

Toen ze over de vlucht van de stroper vertelden, zei Bertus: „Dat kan toch niet?

We hebben zelf ook een keer een tocht door het moeras gemaakt. Er zijn daar bijna geen begaanbare paden en het is onmogelijk om er zomaar overheen te lopen.

Ik snap er niets van.”

Oude Tinus schudde langzaam zijn hoofd.

„Jullie zijn erg jong,” zei hij met gedempte stem.

„Weten jullie niet wat zich hier vroeger in en om het grote moeras allemaal heeft afgespeeld?”

De jongens gaven elkaar een knipoog. Ze wisten wel dat Tinus vol zat met oude, geheimzinnige verhalen over wat vroeger in deze streek was gebeurd.

Hij had hun daar al wel eens iets over verteld, maar ze geloofden niet veel van die oude spookgeschiedenissen.

Toch waren ze, onder de indruk van wat er net was gebeurd, deze keer wel erg nieuwsgierig naar wat de oude man bedoelde en bijna tegelijkertijd zeiden ze dan ook alle drie: „Vertel ons er eens wat van!” Oude Tinus deed een lange haal aan zijn pijp en blies bedachtzaam de rook uit.

„Honderden jaren geleden was dit moeras heel berucht,” zei hij.

„Het was toen nog veel groter en gevaarlijker. Door een betere afwatering zijn later bepaalde stukken in goed bouwland veranderd.

Maar in die tijd moest men, om van het ene naar het andere dorp te komen, beslist het pad nemen dat jullie wel kennen en dat dwars door het moeras loopt.

Dat pad was toen ook nog smaller dan tegenwoordig. Wie door duisternis of mist verdwaalde en in het slik terechtkwam, was reddeloos verloren. De boeren die hier woonden en ook de reizigers die van verder weg kwamen, durfden alleen langs het pad te trekken wanneer ze goed bewapend waren, want ergens in de rietwildernis huisde een rover die eenzame reizigers overviel. Hij kende het moeras veel beter dan alle andere mensen en wist er allerlei sluipwegen te vinden, zodat de schout en zijn rakkers hem niet te pakken konden krijgen. Niemand kende zijn echte naam. Men noemde hem Vliegende Volckert, omdat hij zich zo vliegensvlug wist te verplaatsen en bovendien, volgens veel mensen, in staat was om zich over de gevaarlijkste plekken van het moeras te bewegen, zonder er in weg te zakken. Vaak overviel hij eenzame reizigers, vermoordde ze en plunderde ze uit. Een paar keer is het gebeurd dat hij zich vermomd had en zich in een herberg als gewapende gids aanbood aan een rijke vreemdeling die door het moeras moest. Zulke vreemdelingen verdwenen spoorloos. In tijden dat er niet veel te plunderen viel, wist Vliegende Volckert met stropen aan de kost te komen.”

Oude Tinus hield op met vertellen en trok weer hevig aan zijn pijp, maar de jongens die met ademloze spanning hadden geluisterd, waren nog niet tevreden. „Hoe is het met die rover afgelopen?” vroegen ze. „Wel,” zei de oude man, „het werd tenslotte zo erg met zijn wandaden, dat de overheid ingrijpende maatregelen moest nemen. Het hele moeras werd door soldaten omsingeld.